

Συγγενής εκτελεσθέντος Καισαριανής: Ο παππούς μου, Δημήτρης Κυριακούδης, ήταν μέρος αυτής της Ιστορίας - Η αξιοπρέπειά τους αντανακλάται στα πρόσωπά τους

[/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Για τον Δημήτρη Κυριακούδη η περασμένη Κυριακή, αποτελούσε μία συνηθισμένη ημέρα. Μέσα σε λίγες ώρες, όλα άλλαξαν. Αντίκρισε μπροστά του με σφιγμένη καρδιά, έκπληκτος, νωρίς το πρωί, σχετικά δημοσιεύματα που αναφέρονταν στις ιστορικές φωτογραφίες από το συνταρακτικό γεγονός της εκτέλεσης των 200 της Καισαριανής. Ανάμεσά τους, ο παππούς του, από τον οποίο πήρε το όνομά του. «Ήταν μέρος αυτής της Ιστορίας» αναφέρει στο enikos.gr, κάνοντας λόγο για απέραντη και τεράστια συγκίνηση και συναισθηματική φόρτιση.

Ρεπορτάζ: Κωνσταντίνα Χαϊνά

Μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, η Ιστορία απέκτησε πρόσωπο. Ο Δημήτρης Κυριακούδης, ρίχνοντας μία γρήγορη ματιά στα φωτογραφικά ντοκουμέντα, για τα οποία κανείς δεν γνώριζε την ύπαρξή τους μέχρι και πριν από λίγα 24ωρα,

επιχείρησε να διαπιστώσει εάν στο συγκεκριμένο υλικό, φαινόταν και το πρόσωπο του παππού του.

Για εκείνον, οι συγκεκριμένες εικόνες δεν είναι απλώς φωτογραφικά αρχεία, αλλά πολύτιμα ιστορικά ντοκουμέντα με βαθύ συμβολικό και ηθικό βάρος, που δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα αγοραπωλησίας.

«Γρήγορα συνειδητοποίησα πως δεν υπήρχε τελικά» λέει, επισημαίνοντας πως στο μυαλό του, επανήλθαν όλα όσα έχουν ζήσει ως οικογένεια, αλλά προέκυψε και η ανάγκη της ανάδειξης του «σημαντικού, εμβληματικού και ιστορικού γεγονότος που σημάδεψε, όχι μόνο την νεότερη ελληνική Ιστορία, αλλά μέρος και της ευρωπαϊκής, στα χρόνια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου».

Ο Δημήτρης Κυριακούδης, κοιτώντας την μοναδική φωτογραφία που διαθέτουν ως οικογένεια, από τον πρώτο τόπο εξορίας του παππού του, στην Φολέγανδρο το 1937, κατακλύζεται από συγκίνηση.

«Το φωτογραφικό υλικό από την Καισαριανή, αναδεικνύει τρία πράγματα: Το ένα είναι η αξιοπρέπεια αυτών των ανθρώπων που αντανακλάται από τα πρόσωπά τους, ενώ όδευαν προς την εκτέλεση, το ψυχικό τους σθένος, αλλά και η ηθική ανάταση που ένιωθαν μέσα από αυτό που πρέσβευε η κομμουνιστική ιδεολογία» αναφέρει και προσθέτει:

«Ο παππούς μου ήταν μέρος αυτής της Ιστορίας. Έχω την τιμή να φέρω και το

όνομά του». Η καταγωγή τους, είναι από το Σιτοχώρι Σερρών, από όπου εξορίστηκε από την πρώτη συγκέντρωση κομμουνιστών τον Φεβρουάριο του 1937 από το Μεταξικό καθεστώς, και βρέθηκε από τα κρατητήρια Σερρών, στην Φολέγανδρο. Από εκεί, μεταφέρθηκε στην Ακροναυπλία που πέρασε και το μεγαλύτερο μέρος της εξορίας του, και όταν έκλεισε, μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο Λάρισας. «Όταν έκλεισε και εκείνο, τους πήγαν στο Χαϊδάρι, όπου και πέρασαν τις τελευταίες ημέρες της ζωής τους, πριν την εκτέλεσή τους την Πρωτομαγιά, στο σκοπευτήριο της Καισαριανής».

Το χρονικό μιας προαναγγελθείσας σφαγής

Όλα ξεκίνησαν λίγες ημέρες πριν, στις 27 Απριλίου 1944, στους Μολάους Λακωνίας. Μια διμοιρία του ΕΛΑΣ επιτίθεται στον Γερμανό υποστράτηγο Φραντς Κρεχ. Ο θάνατος του ναζιστή αξιωματούχου, και ακόμη 4 μελών της συνοδείας του, πυροδοτεί τη θηριωδία.

Η ανακοίνωση των κατοχικών δυνάμεων, που δημοσιεύεται στην «Καθημερινή» στις 30 Απριλίου, είναι ανατριχιαστική στην ψυχρότητά της:

«Ως αντίποινα διατάχτηκε ο τυφεκισμός 200 κομμουνιστών την 1.5.1944».

ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΙΜΑ ΠΙΠΤΕΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΩΝ ΣΑΣ

Ὁ γερμανικὸς στρατὸς ἀνακοινεῖ :

Εἰς τὰς 27—4—44 ἐφόνευσαν Κομμουνισταὶ ἀντάρται κατόπιν ὑπούλου ἐπιθέσεως παρὰ τοὺς Μολάους ἕναν Γερμανὸν στρατηγὸν καὶ τρεῖς ἐκ τῶν συνοδῶν του. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ἐτραυματίσθησαν ἄρκετοὶ Γερμανοὶ στρατιῶται.

Ὡς ἀντίποινα ἀπεφασίσθη :

1) Ἡ ἐκτέλεσις 200 Κομμουνιστῶν τὴν ἡμέραν τῆς 1—5—1944.

2) Ἡ ἐκτέλεσις ὅλων τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι θὰ ἀνευρεθοῦν ὑπὸ τῶν γερμανικῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μολάων—Σπάρτης, ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῶν χωρίων.

Ὡς ἀντίποινα διὰ τὸ ἔγκλημα τοῦτο ἐξετέλεσαν τὰ ἑλληνικὰ ἐθελοντικὰ σώματα 100 Κομμουνιστὰς ἰδίᾳ πρωτοβουλείᾳ.

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πρέπει ἐπὶ τέλος νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν ἄρκει ἀπλῶς νὰ κατακρίνουν οἱ ὀρθῶς σκεπτόμενοι κύκλοι τὰ ἐγκλήματα τῶν ἀνταρτῶν, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀνάγκη διὰ τῆς στάσεώς των καὶ διὰ τῆς πράξεως νὰ ἀντιταχθοῦν εἰς τὴν μειονότητα τῶν ἐγκληματιῶν ἀνταρτῶν.

Ἡ μαθηματικὴ λογικὴ τοῦ θανάτου ποὺ ἐφάρμοσε τὸ Γ' Ράιχ στὴν Ελλάδα -ἀπὸ τὴ Βιάννο (14-16/09/1943) στὴν Κρήτη καὶ τὰ Καλάβρυτα (13/12/1943) μέχρι τὸ Δίστομο (10/06/1944)- ἀπαιτοῦσε κάθε γερμανικὴ ἀπώλεια νὰ πληρώνεται μετὰ πολλαπλάσιο ἑλληνικὸ αἷμα.

Οἱ Ναζί, βέβαια, ἀκολούθησαν ἀντίστοιχη τακτικὴ καὶ σε ἄλλα σημεῖα τῆς Ἑυρώπης, ὅπως γιὰ παράδειγμα στὸ Λίντιτσε τῆς Τσεχίας, ὅπου τὰ ἀντίποινα γιὰ δολοφονία τοῦ υψηλόβαθμου αξιωματικοῦ Ράινχαρτ Χάιντριχ (1942), οδήγησε σε μιὰ σφαγὴ ποὺ στοίχισε τὴ ζωὴ τουλάχιστον σε 184 ἀνδρες.

Ἡ διαδρομὴ πρὸς τὸ Σκοπευτήριον

Τὸ ξημέρωμα τῆς Πρωτομαγιάς βρῖσκει τοὺς μελλοθάνατους, πολιτικούς

κρατούμενους από το στρατόπεδο Χαϊδαρίου, στοιβαγμένους σε φορτηγά. Η διαδρομή δεν θυμίζει πομπή θανάτου, αλλά πορεία νίκης.

Τραγουδούν. Σκαρώνουν βιαστικά σημειώματα για τις μάνες, τις γυναίκες και τους συναγωνιστές τους, πετώντας τα στον δρόμο με την ελπίδα κάποιος περαστικός να τα μαζέψει.

Ανάμεσά τους, μορφές που έγιναν σύμβολα. Ο Ναπολέων Σουκατζίδης, ο Μικρασιάτης διερμηνέας, που όταν ο Γερμανός διοικητής Καρλ Φίσερ του πρόσφερε τη ζωή με αντάλλαγμα να εκτελεστεί κάποιος άλλος στη θέση του, εκείνος αρνήθηκε.

Δίπλα του ο Αντώνης Βαρθολομαίος, ο οποίος επίσης αρνήθηκε να παραχωρήσει τη θέση του σε άλλον, και ο Στέλιος Σκλάβαινας, πρώην βουλευτής του ΚΚΕ - όλοι τους πιστοί σε ένα ραντεβού με την Ιστορία που δεν επιδεχόταν υπαναχώρηση.

SOURCE: ebay / REPOST: GREECE AT WWII ARCHIVES

Το χρώμα βάφτηκε κόκκινο

Οι εκτελέσεις ολοκληρώθηκαν το μεσημέρι. Το αίμα έρρεε άφθονο, βάφοντας το χρώμα της Καισαριανής και αυλακώνοντας τους δρόμους κατά μήκος της διαδρομής προς το Γ΄ Νεκροταφείο.

Εκεί, 200 ανώνυμοι τάφοι περίμεναν τα σώματα. Οι οικογένειες, βυθισμένες στο σκοτάδι της άγνοιας, δεν ήξεραν πού βρίσκεται ο δικός τους άνθρωπος.

«Τη φοβερή είδηση δεν την μάθαμε την ίδια μέρα. Την άλλη μέρα μας ειδοποίησε η γιαγιά μου, που έμενε στο Περιστέρι», διηγείται ο Διονύσης Χριστακόπουλος, του οποίου ο πατέρας εκτελέστηκε στην Καισαριανή.

«Έπειτα από λίγες μέρες μας έστειλαν τα ρούχα του πατέρα μου. Η μητέρα μου μόλις είδε το δέμα λιποθύμησε. Το άνοιξα εγώ και βρήκα μέσα στα ρούχα μια φωτογραφία της μητέρας μου με τη μικρή μου αδελφή, που είχε τζάμι και ήταν κολλημένη με μονωτική ταινία. Επάνω έγραφε: Δημήτρης Χριστακόπουλος 1 Μάη 44, μας πάνε για εκτέλεση».

Έτσι, ξεκίνησε μια μοναδική πράξη αγάπης: κάθε οικογένεια υιοθέτησε έναν τάφο, τον περιποιήθηκε και του έδωσε το όνομα του αγαπημένου της, μέχρι η ταυτοποίηση να ολοκληρωθεί χρόνια μετά, κατά την εκταφή.

Οι διηγήσεις των Βικτώρια Γεωργούλα και Κατίνα Τσίρκα-Φλούντζη, μέλη του πρώτου μετά την απελευθέρωση Δ.Σ. της Πανελληνίας Ένωσης Θυμάτων Κατοχής 1941-44, σχετικά με τον ενταφιασμό των 200 στο Γ΄ Νεκροταφείο, όπως αυτές αναφέρονται στην ιστοσελίδα Culture is Athens του Δήμου Αθηναίων, είναι συγκλονιστικές.

«Τους μετέφεραν με φορτηγά αυτοκίνητα. Όλοι ήταν ντυμένοι. Τα αίματα έτρεχαν απ' τα αυτοκίνητα. Ήταν ζεστοί ακόμα. Μερικοί έδιναν την εντύπωση ότι ανέπνεαν», τους είπε ένας υπάλληλος του νεκροταφείου.

«Ένας εργάτης συγκινημένος μας είπε κάποια στιγμή “Άκουσα ελαφρά βογγητά. Οι Γερμανοί όμως με τα όπλα τους και τις αγριοφωνάρες τους μας έσπρωχναν, μας χτυπούσαν και μας ανάγκαζαν να δουλεύουμε βιαστικά για να τελειώνουμε γρήγορα-γρήγορα με την ταφή”».

Ο «Δρόμος των Ηρώων»

Την επόμενη κιόλας μέρα, ο λαός της Καισαριανής έγραψε τον δικό του επίλογο.

Η οδός Σκοπευτηρίου, όπως αναφέρει η ιστοσελίδα «Σαν Σήμερα», μετονομάστηκε αυθόρμητα σε «Οδό Ηρώων». Τα συνθήματα στους τοίχους έλεγαν την αλήθεια

που οι ναζί προσπάθησαν να σβήσουν: «Αυτός ο δρόμος είναι Δρόμος Ηρώων. Τον διαβαίνουν οι λεβέντες του έθνους. Χτες 1 του Μάη τον διάβηκαν 200 παλικάρια».

enikos.gr